

НАРЕДБА 2 от 17.04.2026 г. за условията и реда за прилагане и наблюдение на държавните и минималните помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 39 от 28.04.2026 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за прилагане от администраторите на помощ на:

а) схеми за държавна помощ и минимална помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството;

б) индивидуални държавни помощи и минимални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството;

2. наблюдението на държавните и минималните помощи по т. 1.

Чл. 2. (1) Администраторът на държавни помощи и минимални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството се определя по реда на чл. 2, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи (ДВ, бр. 72 от 2018 г.).

(2) Министърът на земеделието и храните е администратор на помощ, когато това е изрично предвидено в закон или друг норма-тивен акт. При изпълнение на функциите му на администратор на помощ министърът на земеделието и храните се подпомага от съответната компетентна дирекция съгласно Устройствения правилник на Министерството на земеделието и храните (ДВ, бр. 82 от 2019 г.).

(3) Държавен фонд "Земеделие" е администратор на държавни помощи и минимални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството по отношение на предоставянето и/или управлението им.

(4) Органът, отговорен за управлението и изпълнението на оперативна програма, е администратор на държавната или минималната помощ, предоставена от него.

Раздел II

Условия за прилагане на режима на държавните помощи и минималните помощи

Чл. 3. Помощите по чл. 1 се прилагат при спазване на правото на Европейския съюз и националната нормативна уредба за държавните помощи и минималните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

Чл. 4. (1) Прилагането на режима на държавни помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, се извършва при спазване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 година относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 327, 21.12.2022 г.) и Регламент (ЕС)

2022/2473 на Комисията от 14 декември 2022 година за обявяване на някои категории помощи – за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури – за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 327, 21.12.2022 г.).

(2) Прилагането на режима на минимални помощи се извършва при спазване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в селскостопанския сектор (ОВ, L 352, 24.12.2013 г.), Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 2831, 15.12.2023 г.) и Регламент (ЕС) 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ, L 190, 28.6.2014 г.). Предоставянето на тези помощи се извършва без предварително уведомяване на Европейската комисия от администратора на помощ.

(3) Прилагането на режима на държавни помощи, попадащи извън обхвата на групово освобождаване, се извършва при спазване на условията на друг акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия, с който се урежда възможността да не се прилага задължението за уведомяване съгласно чл. 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) при предоставянето им.

(4) В случаите, когато прилагането на режима на държавни помощи се извършва при спазване на условията на Насоки за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони (2022/С 485/01) и Насоки за държавната помощ за рибарството и аквакултурите (2023/С 107/01), се изисква решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата за държавни помощи.

(5) Във всички други случаи прилагането на режима на държавни помощи се извършва при спазване на условията на ДФЕС и хоризонталните инструменти за държавни помощи.

Раздел III

Ред за прилагане на държавните помощи и минималните помощи

Чл. 5. В изпълнение на правомощията си по чл. 8 от Закона за държавните помощи министърът на земеделието и храните се подпомага от компетентните дирекции в Министерството на земеделието и храните (МЗХ).

Чл. 6. (1) Предложенията за разработване на нова държавна помощ или минимална помощ или за изменение на съществуващи такива се изготвят от компетентната дирекция в Министерството на земеделието и храните чрез ресорния заместник-министър. При необходимост може да бъде създадена работна група с представители от структурните звена в системата на Министерството на земеделието и храните и на Държавен фонд "Земеделие".

(2) Предложението по ал. 1 се придружава от описание на помощта, включително вид, правното основание, механизми за предоставяне и контрол, размер или брутен еквивалент, както и проект на уведомление до Европейската комисия, в случаите, предвидени в наредбата.

Чл. 7. Съответната компетентна дирекция в Министерството на земеделието и храните чрез ресорния заместник-министър внася предложение за държавна помощ или минимална помощ или за изменение на съществуващи такива за одобрение от министъра на земеделието и храните.

Чл. 8. (1) Министърът на земеделието и храните одобрява предложението за държавна

помощ или минимална помощ или за изменение на съществуващи такива относно съответствието им с правото на Европейския съюз и уведомява Европейската комисия по реда, предвиден в Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи, когато това е необходимо.

(2) Уведомлението се изпраща от компетентната дирекция на МЗХ до Европейската комисия чрез системата за електронно уведомяване за държавна помощ на Европейската комисия - "SANI2".

Чл. 9. (1) Държавните помощи по чл. 4, ал. 1, 4 и 5 се прилагат от датата на получаване на разписка от Европейската комисия или след Решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата за държавни помощи.

(2) Министърът на земеделието и храните чрез компетентната дирекция в МЗХ изготвя предложения до Управителния съвет на Държавен фонд "Земеделие" за утвърждаване и разпределение на финансов ресурс и за утвърждаване на указания за прилагане през съответната година на одобрените схеми на държавни помощи и минимални помощи.

(3) Указанията за прилагане на държавните помощи и минималните помощи се публикуват на интернет страницата на администратора им.

Раздел IV

Наблюдение

Чл. 10. (1) Министърът на земеделието и храните:

1. осъществява наблюдението, координацията и взаимодействието с Европейската комисия в областта на държавните помощи и минималните помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството;

2. наблюдава и дава становища за предоставянето на нова и/или за изменението на съществуваща държавна и минимална помощ за съответствие с европейските и национални правила в областта на държавните помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

(2) Министърът на земеделието и храните:

1. изисква информация от Държавен фонд "Земеделие" за администрираните от него държавни помощи и минимални помощи;

2. изготвя становища до Държавен фонд "Земеделие" във връзка с казуси относно прилагане на помощите по чл. 1, т. 1;

3. изготвя становища относно спазване на правилата за държавните помощи.

Чл. 11. Министерството на земеделието и храните чрез съответната компетентна дирекция, съгласно Устройствения правилник на Министерството на земеделието и храните, съхранява официалната документация и информацията относно изпратените уведомления до Европейската комисия, решенията на Европейската комисия за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението на държавните помощи, в срока, определен в чл. 24, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за държавните помощи.

Чл. 12. (1) В срок до 31 януари Държавен фонд "Земеделие" изготвя и предоставя на министъра на земеделието и храните годишен доклад за администрираните от него през предходната година помощи по чл. 1, т. 1.

(2) Докладът съдържа обща информация по видове помощи, както следва:

1. наименование на помощта;
2. цел на помощта;
3. срок на прилагане на помощта;
4. утвърден ресурс по помощта и решение/я на Управителния съвет на Държавен фонд "Земеделие" за утвърждаването му;
5. реално изплатени финансови средства по помощта за календарна година, както и по сектори, съответно по видове животни и групи култури, в случаите, когато това е възможно;
6. брой крайни получатели на помощта и размер на площите и/или животните, които са подпомогнати, в случаите, когато това е възможно;
7. брой доставчици на услуга или дейност в случаите на помощи, предоставяни под формата на субсидирана услуга.

(3) Държавен фонд "Земеделие" е длъжен да публикува на интернет страницата си док-лада по ал. 1 във вида и в срока, в който е изпратен на министъра на земеделието и храните.

(4) Органът по чл. 2, ал. 4 предоставя до министъра на земеделието и храните ежегодно в срок до 31 януари информация за админист-рираните от него държавни и минимални помощи през предходната година.

Чл. 13. Въз основа на информацията по чл. 12 министърът на земеделието и храните чрез компетентната дирекция в МЗХ изготвя и предоставя на Европейската комисия в срок до 30 юни на текущата година годишен доклад за държавните помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството за пред-ходната година.

Чл. 14. Администраторите на помощ съхраняват информацията за предоставените държавни помощи и минимални помощи в сроковете, посочени в чл. 19, ал. 3 от Закона за държавните помощи.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба "администратор на помощ" е лице по чл. 9, ал. 1 от Закона за държавните помощи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 7, ал. 4 от Закона за прилагане на Обща-та организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз и отменя Наредба 26 от 2007 г. за условията и реда за прилагане и наблюдение на прилагането на държавните помощи в земеделието (обн., ДВ, бр. 4 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2011 г.).